

Kávésok Lapja

XI. évfolyam.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének hivatalos lapja

5. szám.

Szerkesztőség:

Budapest, VIII., József-krt. 38. I. 5. Tel: 32-1-05.

Felelős szerkesztő:

DR. HAVAS NÁNDOR

Kiadóhivatal:

Budapest, VIII., Rökk Szilárd-u. 31. Tel: 31-4-00

Emlékeztető

MIRŐL NE FELEDKEZZÉK MEG?

Március 5-ig megfizetendő az I. negyedévi üzletlér második részlete.

Március 6-ig megfizetendő a nem átalányozott és nem zenés kávéházak vigalmi adója.

Március 8-án (péntek) déli 1 órakor az ipartestület tanácssterimében a Budapesti Kávésok Fényüzési és Forgalmi Adóközösségének alakuló közgyűlése.

Március 10-ig tartoznak az adóközösség tagjai megfizetni március havi forgalmi és fényüzési adóátalányukat.

Március 15-ig fizetik a fényüzési adót azok, akik nem tagjai az adóközösségnek.

Március 20-ig befizetendő az átalányozott és zenés kávéházak vigalmi adója.

Március 25-ig befizetendő a személyzet illetményeiből levont kereseti, külön- és rokkantellátási adó.

Benyújtandók a járdafoglalási engedélyek iránti kérvények.

IPARI ÉLET

Közgyűlés után

A Budapesti Kávésok Ipartestülete f. é. február 26-án számolt be az elmúlt 1934-es esztendő intenzív munkájáról. Ezt a munkát a lapunk legutóbbi számában közzétett évi jelentésben részletesen ismertettük, felesleges lenne azt újból ismételni.

Inkább a közgyűlés külső körülményeivel akarunk foglalkozni. Mint jól tudjuk, a közgyűlés minden ipari közületnél jóformán az egyetlen alkalom arra, hogy az ipar bajai és panaszai a hatóságok és a nyilvánosság előtt, a megjelent tömegek súlyával alátámasztva hangozzanak el.

Sajnos, testületünk tagjainak tekintélyes része nem érezte át e reprezentatív megjelenés fontosságát és így történt, hogy közel 200 testületi tag közül csak e számnak ötödrésze jelent meg a közgyűlésen.

Pedig valóban sokat mulasztottak elmaradásukkal. Egy nívós közgyűlés értékes felszólalásait nem hallották. E felszólalások részletesen foglalkoztak iparunk aktuális bajaival, különösen kiemelve az újabban felmerült jelenségeket: az attraktív előadások túltengését és az annyiszor felpanaszolt dumping jelenségeit.

A vitát természetesen Mészáros Győző elnök részletes, minden kérdésre kiterjedő jelentése nyitotta meg és a sorra következett felszólalások javarészt az általa felvetett gondolatok jegyében hangzottak el.

Kétségtelen, hogy a közgyűlés kartársaink részéről nagyobb érdeklődést érdemelt volna.

Az alábbiakban sorra közöljük a testületi életnek az elmúlt napok folyamán történt megnyilvánulásait, a február 15-én tartott előljárási ülésről, a közgyűlésről, valamint az azt követő társasvacsoráról szóló tudósításokat.

I.

Előljárási ülés

1935. február 15.

Tekintettel arra, hogy az 1932. évi VIII. tc. az közgyűlés terminusát legkésőbb február hó végére írja elő, az elnökség azt ezt előkészítő előljárási ülést f. é. február 15-re hívta egybe.

Az előljárási ülésén a következők jelentek meg: *Mészáros Győző* elnök, *dr. Hernády Jenő* iparhatósági biztos, *dr. Strausz Vilmos* alelnök, *Bauer György* főpénztáros, *Freiwirth Jenő*, *Katona István*, *Klauber József*, *Lissauer Gyula*, *Reiner István*, *Weingruber Ignác* előljárási tagok, *Stein Sándor*, *Strasser Béla* számvizsgálók, *dr. Havas Nándor* főjegyző.

Mészáros Győző elnök az előljárási ülést megnyitotta és bejelentette, hogy *Gál Arnold* alelnök.

Budapesti Központi Általános A főváros kávéházai, szállodái és Tejcsarnok Részv.-Társ. kávéméréseinek szállítója

VII., Rottenbiller ucca 31.

Telefon: 46-2-63, 46-2-64, 46-2-65, 32-3-07, 33-8-91, 34-6-08, 35-0-16.

Tojás osztály

Sürgőny cím: „Köztej Budapest”

Nem minden **mustár**

TIVOLI

Gyártja: **Gottlieb Konzervgyár, Budapest,**
VII., Nürnberg-u. 34. — Telefon: 96-7-02, 96-1-46.

Böhm Ferenc, Grosz Ödön, Horti Károly és Singer Kálmán előljárási tagok elmaradásukat kimentették. Az ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére **Klauber József és Reiner István** előljárási tagokat kérte fel.

Az 1935. évi január 23-án tartott **előljárási ülés** jegyzőkönyve bemutatva, megjegyzés nélkül hitelesített.

Főjegyző jelenti, hogy **Mihók István** (Fröhlich-bar) és a **Teréz körúti kávéházi kft.** (Uj Bizánc) ipar-engedélyt kaptak és a tagok közé iktattattak, **Szikla Lajos** (Szikla kvh.) üzletét megszüntette.

Elnök figyelmeztette az előljárási tagjait arra, hogy ez a bejelentés nem formalitás, kísérik az új engedélyek kiadását figyelemmel, vajjon az új ipar-üzésének nincsen-e törvényes akadály.

Lisszauer Gyula megjegyzése után az előljárási bejelentéseket tudomásul vette.

A **Neufeld család** levele, melyben néhai Neufeld Károly kartárs elhunyt alkalmából kifejezett részvétért köszönetet mond, felolvastatott és irattárba tett.

A **székesfőváros polgármesterének** 1935. évi január 14-én kelt 200.944/1934.—XIV. sz. a. véghatározata, melyben a testület ügy- és vagyonkezelésének megvizsgálására kiküldött bizottság jelentését tudomásul veszi és észrevételeit közli, bemutatva.

Elnök annak megállapítása mellett, hogy a véghatározat szerint a testület ügy- és vagyonkezelése teljes rendben találtatott és a közölt észrevételek tisztán technikai természetűek, annak tudomásul vételét javasolja. Az előljárási elnök javaslatához hozzájárul.

Főjegyző bemutatja az **OTI választások** ügyében érkezett megkereséseket. Hivatkozással a fővárosi ipartestületek választási egyezményére, kéri a testület tagjait, hogy csakis a testület részéről érkező ajánlási íveket írják alá.

Elnök nyomatékosan felhívja a kartársakat, hogy ezt a célkitűzést tegyék magukévá.

Az ipartestületi **tanonciskola igazgatójának** az iskola I. félévi munkásságáról szóló **jelentése** bemutatva és tudomásul vétetett.

Elnök közli, hogy a **szállodás és vendéglős ipartestület** f. hó 14-re **szakmaközi értekezletet** hívott össze, melyre testületünket is meghívta. Amikor a multhan oly jelenségek mutatkoztak, hogy a vendéglős ipartestület részéről még a rokonipar jellegű is kétségbe vonták, ez a meghívás iparunk igazolásul szolgál. Az értekezleten megjelentünk, elnök felszólalt és hangsúlyozta az őszinte állásfoglalás és együttműködés **szükségességét**.

Az előljárási elnök felfogását helyesléssel teszi magáévá.

Az **ipartestületi munkaközvetítő** január havi munkásságáról szóló **jelentés** bemutatva,

Elnök reámutat arra, hogy a testület nagy áldozatok árán tartja fenn ezt az intézményt, de az eredmény nincs arányban az áldozatokkal. Előkelő nagy üzemek nyílnak meg, anélkül, hogy egyetlen személyt rendeltek volna. Kéri a kartársakat, hogy a munkaközvetítőt intenzíven vegyék igénybe.

Dr. Strausz Vilmos, Bauer György felszólalásai után **Katona István** tesz megjegyzést, — mire

Elnök reámutatva az intézmény fontosságára, felhívását megismétli.

Lisszauer Gyula hálával veszi tudomásul elnök intézkedését, mire elnök a vitát berekeszti.

Elnök jelenti, hogy a múlt ülés határozatából a kártya minősége miatt emelt panaszokat közölte a Piatnik céggel, mely azokra válaszolt. A választ nem találta kielégítőnek, ezt megírta a cégnek, mire a cég képviselői személyesen közölték, hogy szélesebb kártyát lehet készíteni, de ennek költsége jóval nagyobb.

Strasser Béla a kérdéshez hozzászólva indítványozta, hogy a testület olvan tartalmú **plakátokat készítsen**, melyek a közönséget a kártya eladásának, elajándékozásának vagy kölcsönadásának tilalmára figyelmeztessék.

Az előljárási elnök közlését tudomásulvéve, **Strasser Béla** indítványát egyhangúlag elfogadta.

Katona István javasolja, hogy tekintettel a fővárosban mutatkozó **influenza járványra**, a tiszti főorvost keressük fel s kérjük fel arra, hogy a kibocsátásra kerülő figyelmeztető **plakátok** olvkép szövegeztessenek, hogy azok a közönséget ne ijesszék el a nyilvános helyek látogatásától.

Elnök megállapítja, hogy a szóbanforgó plakátok már meg is jelentek, így az intervenció idejét multa. Amennyiben annak szüksége fog mutatkozni, el fog járni a tiszti főorvosnál.

SZENT ISTVÁN CSALÁDI SÖR

1 1/2 literes zárt palackokban

a

Kőbányai Polgári Sertőzde
gyártmánya

Király Gőzmosóda

Főjegyző bemutatta a testület 1934. évi munkaságáról szóló jelentést, az 1934. évi zárószámadatokat, az 1935. évi költségelőirányzatot.

Az előjáróság tagjai az előterjesztett adatokhoz részletesen hozzászóltak, a felszólalásokra elnök és főjegyző kimerítő felvilágosításokat adtak.

A hozzászólások után az előjáróság az előterjesztett évi jelentést, zárószámadatokat és költségvetést elfogadta, a közgyűlésnek február 26-ra való kitűzéséhez hozzájárult és ezt az anyagot a közgyűlés elé terjeszti.

Az alapszabályok 16. §-a szerint 5 előjárósági tag megbízatása lejár és ezek helye újból betöltendő. A kieső előjárósági tagok neve sorsolás útján állapítandó meg.

Dr. Hernády Jenő iparhatósági biztos a sorsolást megejti, ennek eredményeképp: Horti Károly, Katona István, Lissauer Gyula, Reiner István, Bónai Miklós előjárósági tagok megbízatása szűnik meg.

Elnök kijelenti, hogy e helyek betöltését a közgyűlés napirendjére tűzte ki.

Főjegyző ismerteti a kereskedelmi és iparkamarának az árrombolások megakadályozása és korlátozása tárgyában kiadott felhívását és ezzel kapcsolatosan azokat a módokat, melyekkel ez a gondolat a szakma keretében megvalósítható, vagy megközelíthető lenne.

Elnök ez ügyben a kamara elnökével is tárgyalt. Hivatkozik Kállay volt miniszter nyilatkozatára, aki az indokolatlan árrombolások veszedelmére mutatott reá. A lejtőre való jutásunknak sajnos jórészt magunk vagyunk okai. Hiába okoljuk a hatóságokat, magunknak kell ezt a kérdést megfelelő komolysággal kezelni. Az árrombolás útját csak egységes megállapodással, az egyes legkurrensebb cikkek árának leszögezésével tudjuk meggátolni. A kérdést napirenden tartja és ebben az ügyben a lefolytatott tárgyalások után, javaslatot tesz az előjáróságnak.

A napirend ezzel letárgyaltatott, mire elnök az előjáróság ülését berekesztette.

II.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének évi rendes közgyűlése

1935. évi február hó 26-án.

Mészáros Győző elnök a közgyűlést megnyitva megállapítja, hogy a közgyűlési meghívók a Kávésok Lapja február 1 és február 15-iki számában megjelentek és azokat minden egyes ipartestületi tag külön is megkapta. Megállapítja továbbá, hogy a testület tagjai az alapszabályok 14. §-ában előírt számban jelen vannak és így a közgyűlés határozatképes. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére Böhm Ferenc és Ottó Dezső testületi tagokat kéri fel, annak vezetésével Dr. Havas Nándor ipartestületi főjegyzőt bizza meg.

Elnök jelenti, hogy a közgyűlésre meghívottak közül Éber Antal, Dembitz Gyula, Décs Géza, Duday Alajos dr., dr. Buczászky Bertalan, Thordai Lajos, Mikó Lajos p. ü. főtanácsos, Malosik Ferenc, Tomcsányi

mindenkinél modernebb berendezése legkiméletesebb és legolcsóbb mosást garantálja IV., Magyar-u. 3. Tel.: 85-1-29, — VI., Hajdu-u. 12-14. Tel.: 93-1-15.

Franch-pótkavé és
Kathreiner-Kneipp
malátakavé
jó forgalmat
és tisztességes hasznot
biztosít!

nyí Kálmán dr. min. főtanácsos, Sándor Pál, dr. Zboray Miklós, dr. Vajda Ödön, dr. Sümegi János, Szabó Sámuel alelnök és Rajna Rezső ipt. tag, valamint Bandl József az ipt. szék elnöke elmaradásukat kimentették. Ezután örömmel üdvözlö a Kereskedelmi és Iparkamara képviselőjében megjelent dr. Gerde Oszkár kamarai titkárt, a szföv. m. kir. Pénzügyigazgatóság részéről dr. Juriczky Tibor p. ü. titkárt, dr. Naményi Ernőt az Országos Ipar Egyesület igazgatóját, Schwitzer Izidort, a Kávémérők és Kifőzők Ipartestülete alelnökét, a Főpincérek Országos Egyesületének kiküldötteit, dr. Tomcsányi Bélát és dr. Csizmadia Imrét, Tábori Kornélt, Losonczy Gusztávot a Kávésok Áruforgalmi Rt. ügyvezető elnökét és a megjelent kartársakat.

Mielőtt a közgyűlés napirendjére áttérne, igen szükségesnek látja, hogy az előző év munkájáról számadást tegyen. Az egyes részleteket a szaklapban közzétett jelentés úgyis tartalmazza, de szükségesnek látja azokról a jelenségekről szólni, amelyek iparunk életében újabban előfordulnak. Sajnos azt tapasztaljuk, hogy az iparüzés körül súlyos hibák vannak. Helyzetünk nem javul, sőt rosszabbodik, de meg kell mondani, hogy e rosszabbodásnak javarészt mi magunk vagyunk okai. Két dologra kívánja a figyelmet felhívni, az egyik az, hogy a drága attrakciókkal egymást akarják tönkretenni, amelyek a reális üzletvezetést lehetetlenné teszik, de ennél súlyosabb még a már annyiszor szóváltott árdumping. E dumping folytán pillanatnyi látszatokért dobják oda existenciájukat. A tönkrementésnek két módja van, az egyik az, hogy az üzlet nem megy, a másik, hogy olyan áralkulációkat folytatunk, amely mellett anyagi eredményeket nem tudunk elérni. A közgyűlés elnöki székéből a huszonegyedik óra utolsó percében figyelmezteti a kartársakat, hogy fontolják meg a helyzetet. Aki

Alapítási év 1886.

Alapítási év 1886.

Gyorsjáratu

Napellenzők

Nincs kosár!

Ponyvaszakadás kizárva!

PASCHKA ÉS TÁRSA

V., Mária Valéria-u. 10. — Telefon: 82-0-41.

látta az ipar renaissanceját, amikor még a helyzetet a lehetetlen árpolitika nem rontotta el, tudja, hogy mennyivel jobb idők voltak azok régen. Nem adja fel a reményt, hogy a kartársak látva a dumping súlyos következményeit, szavait megszívlelik. Ezt nemcsak ő állapítja meg, hanem a közelmúltban lemondott földművelésügyi miniszter is kijelentette, hogy akik az árut piacra dobják, azoknak tönkre kell menni. Informálva van a bécsi kávéipar helyzetéről, ahol ugyanazok a jelenségek mutatkoztak, mint nálunk, azonban az ottani árrombolás ellen már törvényes rendelkezéseket hoztak, mert hiszen az árrombolás a közérdek szempontjából is veszedelmes jelenség. Felhívja a kartársakat, hogy szóljanak a kérdéshez és tegyék meg észrevételeiket.

Dr. Strausz Vilmos a válság okait kutatja. Elnök szavait magáévá teszi, de konstatálja, hogy vannak olyan okok, amelyek kormányintézkedések folytán tüntek fel. Ezek közül kettőt emel ki és pedig a társadalombiztosítási törvényt és a házbérek felszabadításának helytelen időben megtörtént intézkedését. Tudjuk, hogy iparunkban a házbér az első és legfontosabb regie kérdés. Elismeri, hogy e körül a helyzet némileg enyhült, mert voltak olyan háztulajdonosok, akik belátva a bérlő helyzetét, méltányos engedményeket adtak. De még mindig vannak bérlők, akik a régi elviselhetetlen házbért fizetik. Javasolja, hogy a közgyűlés foglalkozzék ezzel a kérdéssel tovább és sürgesse meg a lakberegylező bizottság felállítását. Ma már nem állja meg a helyét az az aggodalom, hogy emiatt lavina indulna meg, hiszen tény az, hogy az ilyen panaszok csak kis számban kerülnek a bíróság elé. Annak idején a Háztulajdonosok Egyesülete vállalta az ellentétek kiegyenlítését és egyes esetekben sikerült is, de vannak olyan esetek is, ahol minden intervenció meddő volt. A társadalombiztosítás kérdésében megállapíthatja, hogy az horribilis terhet ró az egyes üzletekre. Egy közép üzlet átlag 5.000.— pengőt fizet évenként az OTI-ba és ennek ellenére sem a munkaadó, sem a munkás nincsen megelégedve. A kávéházak évi mérlegét vizsgálva azt látjuk, hogy az üzlet bevételeiből megélni nem lehet. A kiadásokon csökkenteni nem tudunk, bevételeink a dumping folytán alatta maradnak a kiadásoknak. Berlinben 2.40 márka egy fehér kávé ára. Nálunk csak annak töredéke. A kávéházak cikkeinek ne az legyen az ára, amennyiért a konkurens azt adja, hanem kalkuláljunk realisan.

Tarján Vilmos elismeri, hogy az elnöki exposé pontos képét adja a helyzetnek, de szeretné, hogy a hatóságok képviselői is erről meggyőződjenek. Két dolgot tapasztalt az utóbbi időkben, a produkción és a dumpinget. Aki nem tudja igazolni, hogy cikkeit

Az 1935. évi legújabb 1500., 2600., 14.000. típusú NATIONAL ELLENŐRZŐPÉNZTÁRAK

megérkeztek.

Előnyök:

1. Fokozott védelem, hibák, tévedések, kiserítés, veszteségek ellen.
2. Fokozott megadása azon információknak, melyekre minden üzlettulajdonosnak okvetlenül szüksége van, hogy üzletét helyesen és eredményesen vezesse.
3. Kimutatása annak, hogy a vevők száma emelkedik-e és hogy egy-egy vevőnél átlag milyen formát érünk el.
4. Kimutatása annak, vajjon az elárusító megérdemli-e fizetését?
5. Kimutatása annak, hogy mily forgalmat érnek el egyes alosztályokban?
6. Kényszereszerű könyvelés.

Kérjen díjtalan bemutatást!

NATIONAL REGISZTRÁLÓ PÉNZTÁRAK

Terjesztési Vállalata Rt.

Budapest, IV., Szarka-utca 4 Telefon: 82-5-10.

miért adja annyiért, az voltaképpen hitelezőinek pénzével manipulál. Vagy amikor nem is olyan régen az árvizsgáló bizottság állott a túl magas kalkuláció útjában, már két évvel ezelőtt árvédő bizottság felállítását sürgette. A dumping olyan szennyes áradat, amelynek nincs határa és nem lehet megállítani. A reális kalkulációnál azt látjuk, hogy elvesztjük vendégeinket, tehát csak két út van előttünk, vagy utánamenni a többieknek, vagy valami attrakciót bevezetni. Nem lehet csodálkozni, ha a kávé egyszerűen a dumpinghez nyul. Ez életvédelmi harc, amelyet a viszonyok változása idézett elő. A kávéház vesztett régi rendeltetéséből, a közönséget a rádió és turisztika vonja el. Nem akarja a dumpinget menteni, csak igazolja azt, hogy a válságnak nemcsak a kávések az okai, hanem a gazdaságnak az egész világra kiterjedő válsága.

Grosz Ödön: a jelentéshez szólva javasolja, hogy a testület azzal a kéréssel forduljon a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy míg az áruházi kérdést rendező tervezet életbe lép, a miniszter rendelje el, hogy az áruházak buffetjei kötelesek legyenek szigorúan betartani azt a zárórát, amelyet a törvény a többi osztályokra előírt. Az indítvány II. pontja szerint aggodalommal kíséri az újabban tervezett tisztviselői illetmény csökkentéseket és annak veszedelmes voltára mutat rá. Az indítvány III. pontjában a záróra kérdés, illetőleg a zenéltetési záróra ügyében sürget intézkedést, végül pedig a vasárnapi szesztilalom haldéktalan eltörlését kívánja. Az elnökségnek részletes jelentéséért köszönetet mond.

Reiner István: Magáévá teszi elnök felfogását a helytelen üzletpolitikát illetőleg. Az attrakciókkal az a helyzet, hogy jelentékeny befektetéssel járnak és azt

FIGYELJÜNK! PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI BUDAPEST

magyar kártyagyár gyártmányainak valódiságára.
Ovakodjunk az utánzásoktól!

Magyar Játékkártyagyár R.-T.
PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI

Budapest, VII., Rottenbiller-u. 17.

Telefon: 31-0-63, 45-3-71.

Alapított 1824.

VÉDJE

Kantos testvérek r. t.

festő, mázó és
tapétázó iparilem

Budapest, VI., Horn Ede-utca 5. Telefon: 19-4-51, 18-5-23.
Kávéházak, szállodák, éttermek festő, mázó és fal-
kárpit munkálatait művészi kivitelben végzzük.

behozni nagyon nehéz. A régi kávéházakban nem voltak attrakciók. Külföldön pedig, ahol zenekarokat foglalkoztatnak, az árak egészen mások. Időszerűnek látná a vigalmi adó eltörlését, amely jogcímét teljesen elvesztette. Majd szóváteszi a járdafoglalási díjak leszállítását, végül pedig utal arra, hogy a kávéesok adójának megállapításánál a testület véleményét bár meghallgatják, de figyelembe nem veszik.

Lissauer Gyula: Sajnálattal látja, hogy a vigalmi adó még mindig fennáll, pedig azt ma nem lehet az árakba betudni, ezt az adót tisztán a kávées fizeti. A hátralékok fizetésére nézve pedig adjanak módot annak hosszabb időn át való fizetésére. Megemlíti a záróra kérdést, hogy mikor kivételes alkalmakkor általános záróra meghosszabbítást adnak, azt ugyanolyan mértékben a vendéglősöknek is megadják. E felfogás mellett teljesen jogosult volna az, hogy a kávéházaknak is adják meg a korlátlan italmérési engedélyt.

Weingruber László a zeneszerzői jogdíjak felemelését teszi szóvá.

Dr. Tihanyi Ernő Grosz Ödön felszólalására válaszul kijelenti, hogy kénytelen volt a saját részéről is a konkurencia árait elfogadni.

Dr. Gerde Oszkár a kamara üdvözlét tolmácsolva, az elhangzott felszólalások nyomán felhívja a közgyűlés figyelmét arra, hogy a dumping ellen van védekezési mód és ez a tisztességtelen verseny ügyében megindítandó eljárás. Tessék a feljelentéseket megtenni és a kamara intézkedni fog.

Mózes Samu a zárókérdést a kisebb kávéesok szempontjából világítja meg és annak rendezését sürgeti.

A vita befejeztetvén

Mészáros Győző elnök köszönetet mond a felszólalásokért, majd a felszólalásokra reflektál. Az üzletbérek ügyében annak megállapítása után, hogy a kínálat felette áll a keresletnek, votaképen annak kellené az árakat kialakítani. De egyes háziurak iparunk helyhezköttöttségét használják ki. Arra kíván törekedni, hogy állíttassék fel az egveztető bizottság, amely a helyhezköttötött iparokat is megvédi.

Teljes mértékben osztja az OTI elleni felszólalások tartalmát. Sajnos az OTI-nál a túlméretezett adminisztráció és a tagok folytonos csökkenése ezt az intézményt teljes átszervezésre kell, hogy kényszerítse. Tarján Vilmos felszólalására válaszolva az ár-dumping mellett semmiféle védelmet nem tud elfogadni addig, amíg a kávéházak legfőbb cikkei külföldről hozatnak be és ennek folytán a kávé, tea, stb. cikk folyton lerontsa. Lehetetlen helyzet, amikor teljes mértékben a vendég kávéát fogyaszt ilyen árért. Fogyasztói válsággal állunk

**Pálpusztai sajt
Heller doboz
emmenthali
Derby sajt**

kávéházakban
nélkülözhetetlen

szemben és a vendég nem tudja az attraktív dolgokat megfizetni. Számolnunk kell az adottságokkal, nekünk nincsen olyan idegenforgalmunk és közönségünk, amely ezeket a költségeket meg tudná fizetni. Egyetlen mód a regie tételek leépítése, de azt már körülbelül el is értük. Ellensége a dumping minden formájának, de e harcot nem kívánja a nyilvánosságra kivinni, mert a közönség sem venné jónéven. Ezt a kérdést a magunk erejéből kell megoldanunk, egyrészt dr. Gerde Oszkár úr indítványa alapján, másrészt a kamara átirata szerint, amellyel foglalkozni kíván, a jövőben. Az áruházak ügyében tett indítványra megjegyzi, hogy abban a legutóbbi napokban volt értekezlet, a tisztviselői fizetésekre vonatkozólag tényleg az a helyzet, hogy azok leszállítása vacuumot idéz elő a gazdasági életben, amelyet az egész forgalom megérez. A vigalmi adó kérdésében dissonanciát lát, mert, ha a vigalmi adó jogát vitatjuk, miért fokozzuk az adó alapját képező attrakciókat? Megjegyezzük, hogy a vigalmi adó leépítése folyamatban van, évről-évre némi engedményt kapunk, legutóbb is 5%-ot. A járdafoglalásoknál negatív eredményünk van, a városgazdasági osztályban előterjesztett indítvánnyal szemben sikerült legalább az eddigi állapotot megvédeni. A záróra kérdésben köztudomású, hogy a testület a saját részéről mindent elkövetett. A szabályrendelet módosítása iránt a belügyminisztériumban is eljárás és reméli, hogy ez a kérdés belátható időn belül rendezve lesz. Végül ismerteti a zenejogdíjak ügyét, amelyek a változott viszonyokra való tekintettel a külföld nyomására bizonyos arányszám szerint felemeltettek. Sikerült elérnünk, hogy ez az új besorozás parlamentáris formában történt. Testületünk szempontjai teljes mértékben érvényesültek és a fellebbezések az érdekeltek megalázkodására intéztettek el. Ezután a közgyűlés hozzájárulásával elnök az évi jelentést felolvasottnak jelenti ki és azt a közgyűlés teljes mértékben jóváhagyja.

Elnök felhívására főjegyző felolvassa az 1934. évről szóló zárszámadásokat.

felszólaló nem jelentkezett, mire elnök megállapítja, hogy a közgyűlés az előterjesztett zárszámadást egyhangulag elfogadta, jóváhagyta és a felelős tisztikarnak a felmentést megadta.

Az 1935. évi költségelőirányzat felolvasása következett.

amelyhez észrevétel nem törtévé, elnök jelenti, hogy a közgyűlés a költségelőirányzatot tudomásul veszi, jóváhagyja és a kiadások és bevételek eszközzésére a felhatalmazást megadja.

Az alapszabályok 16—25. §-a értelmében megüresedett tisztségek betöltése következett. Elnök javasolja, hogy ipartestületi előjárósági taggá Horti Károlyt, Lissauer Gyulát, Katona Istvánt, Reiner Istvánt és Rónai Miklóst, számvizsgálóbizottsági taggá:

M o e z n i k - m u s t á r legyen minden asztalon !

Tekintse meg a Mezőgazdasági Kiállításon a Pásztor weekendházat.

Nyaráljunk Pásztor weekend házban! Weekend házak, erdei nyaralók, csónakházak olesó építése csinos, masszív kivitelben, helyszínen felállítva, szolid napi árakon. Tervek, költségvetések díjtanul.

Pásztor József,
ácsmester, építési vállalkozó,
Telefon: 52-8-80. **II. Margit körút 60.**

Stein Sándort, Strasser Bélát, Weingruber Lászlót, segéd- és mestervizsgálóbizottsági taggá: Propper Mártont, tanoncvizsgálóbizottsági taggá: Freiurth Jenőt és Weingruber Ignácot, az ipartestületi szék póttagjává Tihaméry Kálmánt választják meg. A közgyűlés elnök javaslatát egyhangulag elfogadta, amire elnök a megnevezett tagokat megválasztottaknak jelent ki.

A napirend letárgyaltatván
Schwitzer Izidor a kávémérő és kifőző ipartársulat nevében üdvözli a közgyűlést, amiért

Elnök köszönetet mond és felhívja a közgyűlés tagjait, hogy az esti társasvacsorán minél nagyobb számban jelenjenek meg.

Több felszólalás nem lévén, elnök a tagok megjelenését megköszönve, a közgyűlést *berekesztette*.

III.

Közgyűlési társasvacsora

Tradicionalis (szokás szerint a testület közgyűlését este 9 órakor barátságos társasvacsora követte, a Hungária szálló zöld termében. A társasvacsora iránt már nagyobb érdeklődés mutatkozott, amennyiben mintegy 80-an jelentek meg. A megjelentek közül fel- emlíjtük *Felkay Ferenc* dr. fővárosi tanácsnokot, *Balkányi Kálmánt*, az OMKE igazgatóját, *dr. Naményi Ernőt*, az Országos Iparegyesület igazgatóját, *dr. Lipcsey Ádám* kamarai titkárt, *Stein Sándor* dr. a szállodások igazgatóját, *dr. Baróth Marcell*, *dr. Csizmadia Imre*, *dr. Tomcsányi Béla* és *dr. Simonyi Simon* ügyvéd urakat, *Huszár Lajos* kereskedelmi tanácsost, a szállító cégek és az ipar barátainak számos képviselőjét. Külön említjük meg, hogy a vacsorán hölgyek is vettek részt és pedig elnök leányai: *Szente Gyuláné*, *Kalmár Sándorné*, *Róna Györgyné*, akik férjükkel vettek részt, *Markovits Lajosné*, a Kossuth kávéház tulajdonosa, *Buzási Margit*, a Lidó kávéház társtulajdonosa.

Teabeszerezésnél próbálja ki

A

BUDAPESTI KÁVÉSOK ÁRUFORGALMI RT.
Budapest, VIII., József krt. 38. Telefon: 39-2-77.

alanti különleges teakeverékeit, amelyek kizárólag kipróbált minőségű, garantáltan friss, nemes termésű teákból vannak összeállítva és ki- próbálva.

Olesó, kommere teákat (14 pengőn alul) ne vásároljon. A tea árában csak 8 pengő maga a vám, úgyhogy az alanti árakon alul csak silány minőség szerezhető be, mely kávéházi célokra alkalmatlan.

Kimérve is szállítunk alanti keverékeinkből:

Imperial keverék per kg . . .	P 20,65
Royal keverék per kg . . .	P 18,45
Lipton rendsz. teakeverék per kg	P 19,65
Teakeverék A per kg . . .	P 17,40
Teakeverék B per kg . . .	P 14,80

Az este hivatalos szónokaként a Némái serleggel kezében *Mészáros Győző* elnök üdvözölte a megjelent vendégeket. Utalt a testület közgyűlésére, melyen a törvény határozmányainak kívánt megfelelni. Most a vacsora keretében a baráti érzést kívánja ápolni, mindig célja volt, hogy boldogabb, szebb jövőt biztosítson iparunknak és ez marad a célja a jövőben is. Nehéz időket élünk, de iparunk 250 éves története azt bizonyítja, hogy a legnehezebb válságokból is a testület, illetőleg az ipar megifjodva, új erővel került ki. Örömmel üdvözli az ipar barátait, jóakaróit, a hatóságok képviselőit és kéri őket, hogy a jövőben is viseltesse- nek szeretettel a főváros e reprezentációs ipara iránt. Poharát a vendégek egészségére ürítette.

Dr. Felkay Ferenc tanácsnok annak bejelentése mellett, hogy *Szendv Károly* polgármester és az alpolgármesterek őt kérték fel, hogy elmaradásukat ki- mentse, sajnálja, hogy a közgyűlésen nem vehetett részt, mert célja, hogy az ipar kívánságait megismerje és azokat, amennyire lehet, teljesítse. Legutóbb azt hallotta, hogy az ipar egyik eminens kérdése a gáz és villanvárak leszállítása, bejelentti, hogy e részben a közeljövőben sikerül konkrét eredményeket felmu- tatni. Poharát az ipar fejlődésére és harmónikus működésére üríti nagy elismeréssel méltánvolva *Mészáros Győző* elnök érdemes és lelkes munkáját.

Balkányi Kálmán örömmel vesz részt a kávé ipartestületnek ez évről-évre megújuló ünnepnapján és az OMKE nevében üdvözli a testületet. Ismeri a

„Lágymányosi“ Lakberendező Vállalat

Cégünk ezüstkoszorúval és aranyéremmel kitüntetve.

I. Bertalan ucca 22. és I., Horthy Miklós-ut 34.

Vállalunk: Teljes lakás, iroda és üz- lethelyberendezéseket. Butorok fényezését, antik butorok szakszerű javítását házon- kívül is. Kárpitos és díszítő munkákat. Függyönyök feltevését, feldolgozásokat és átalakítást, Salát kárpitos és asz/alos műhelyeink. **Telefon: 59-3 61.**

helyzetet, a kamara ülésén is szóvátette, hogy az élelmezési iparokban mily nagy a közterhek súlya. Utal arra, hogy a legutóbbi napokban itt tartózkodott fenséges vendég, a waleszi herceg, mily jól érezte magát Budapesten, amely elsősorban a vendéglátó ipar munkájának köszönhető. Jobb időket kíván a kávé iparnak, poharát a jobb jövőre és a testület elnökére üríti.

Dr. Naményi Ernő a kávé ipart, mint a tradíciók megőrzőjét köszönti. Fejlődést kíván a magyar kávé iparnak.

Dr. Lipcsey Ádám a Kereskedelmi és Iparkamara üdvözlését tolmácsolja és saját személyében köszöni a kávéosoknak azokat a kellemes órákat, amelyeket a kávéházban eltöltött.

Gál Arnold humoros felszólalásában a kávé ipar ifjúságát üdvözli.

Dr. Stein Sándor Felkay tanácsnok úr bejelentését veszi köszönettel tudomásul és annak mielőbbi megvalósítását kéri.

Katona István humorosan ismerteti azokat a tudósításokat, amelyek a waleszi hercegnek itt tartózkodása idején a lapokban nem tétettek közzé.

Grosz Ödön dr. Tomcsányi Bélát üdvözli, mint a kávé ipar régi barátját.

Végül Mészáros Győző elnök a zárszó jogán köszönetet mond a lelkes felszólalásokért, majd a vendéglátó ipar nevében elismerését és háláját fejezi ki a Hungária szálló érdemes vezérigazgatójának, akinek a legutóbbi napokban a waleszi herceg fogadtatáa és itt tartózkodása körüli nagy sikerben igen nagy érdeme van.

A felszólalások ezzel véget értek, a társaság éjfél körül feloszlott, egyik része a közeli Dunacorsó kávéházba vonult, ahol kedélyes beszélgetés közben még sokáig voltak együtt.

A feltámadt peleskei nótárius

1859-ben dálnoki és mezőmadarasi Medve Imre — írói álnevén *Tatár Péter* népszerű versekben megírta „a halottaiból feltámadt peleskei nótárius pesti utazásait.“ Ez már harmadik feldolgozása a falusi nótárius népnevelő célzatú útleírásának. Az első gróf *Gvadányi József* magyar lovas generális verses elbeszélése, a második *Gaál József Peleskei Nótáriusa*, amely színpadainkon ma is él, s *Tatár Péter* feltámadt nótáriusa a harmadik a városra csufot, a falura dicséretet mondó népi olvasmány.

Bennünket természetesen csak kávéháztörténeti vonatkozásaiban érdekelnek a feltámadt Zajtay nótárius uram pesti tapasztalatai.

A múlt századi falusi ember szemben a városiasság egyik legkifejezőbb jelensége az általa a falun nem ismert kávéház. Érthetetlen, mit csinálnak azok a városi urak egy posztóval bevont asztalon, holmi

Chrómoztassa, nickeleztesse felszerelését

NEMES EDE chromozó vállalatánál,
Budapest, VI., Nagymező uca 45.
Telefon: 18-9-80.

golyóhisokat bottal böködvén, menykő nagy papiroslepedőket nézegetvén, „káfét, herbatát és csokoládát“ iszogatóván, vagy pláne holmi kockás deszkán mindenféle furcsa figurákat órákhosszat ide-oda tologatóván. *Gvadányi, Gaál József, Tatár Péter* azért keresztek fel falusi nótáriusokkal a kávéházakat, hogy megbotránkozhassanak a furcsa, városi módi felett.

A régen meghalt peleskei nótárius uram 1859-ben a „német világ“ közepette feltámadott s itt egy egész új, idegen, keserves német világot talál, melybe sehogysem tud beleilleszkedni s keservesen csalódva visszamegy csendes halottnak.

A halottaiból feltámadt nótárius, miként előző életében Pestre indul s midőn számos kaland után a Hatvani-kapu tájára érkezik, első útja a régi Zrinyihez vezet. A régi, jó Zrinyi okozza az első csalódást. A Zrinyi már nem vendégfogadó, hatalmas, új épület s ezért a Szénás piacnak (ma Kálvin tér) tart, a „Két Pistolyok“ felé.

„De ő szállni akart „Zrinyi“ szállodában,
Mutatván azt neki, ő most csodálkozott,
Hogy egy kis ház helyett roppant házat látott,
Melly már nem szálloda, csak kávé- és serház,
Fent pediaton nagyon sok drága lakóház.
Az Országút felé fordította lovát
És a „Két Pistoly“-nak elérvén kapuiát,
Látván hogy ez még a régi, oda szállott,
Kért szobát magának s lovának istállót.“

Vacsora után betért a Két Pistolyok kávéházába, de őh mit láttak szemei! Billiárdozó, feketekávézó, urizáló póri népet, grófnék módjára öltözött pórlányokat és pórnékat s sok más egyéb megbotránkozató látványt.

„Az egész társaság fekete kávéra
És hat tetszik egy pár billiárd pártéra
A kávéházba ment. De most csodálkozott
Zajtay hogy itten kikkel találkozott!
Ott, egyik szögletben, mint valami grófné
Selyemkendőben ült több leány és pórné,
Tafotából vala az ő vigánójuk,
Ezüst gombos, mándlis az ő gavallérjuk.“

Hattyu gőzmosó és fehérnemű kölcsönző vállalat

Budapest, VII., Klauzál-utca 8. Telefon 38-5-58 és 35-8-59.
Az ország legnagyobb gőzmosó üzeme, legmodernebbül berendezve! Legkíméletesebb mosási-rendszer.

Márványból

Épületburkolást, portálokat, kávéházi asztalokat minden színben a legolcsóbb árban készít
KRONEMER DÁVID márványipari üzeme,
 Budapest, X., Kőbányai ut 39. (Hungária körút sarok.) Telefon: 37-8-69

*Theát, kávét, puncsot parancsolgatnának,
 Férfiakkal együtt ott ivogatának.
 S otthon a gazdaság másnak kezén vala,
 Azzal most itt senki, de mással gondola.
 A másik asztalnál gatyás pórok ültek,
 Azok is kényesen ott theát szüresültek,
 Nagy fennhangon mindég „kellér“-t kiabáltak.
 Az kellérnek kellett hánni théájukkal
 És azt elkészítve az asztalra tenni,
 Hogy nekik ne kelljen játéktól elmenni.
 Midőn pedig ők a játékot végezték
 És a gatyakorból a bankót kiszedték,
 Egész kényelmesen csibukra gyujtának!
 Nem vala jobb dolga a Török Basának!
 — A Nótárius nézett, összecsapva kezét!
 És nagy sóhajtással csóváltatta fejét,
 Hogy a jó magyar nép, már hogyan hová lesz,
 Ha a fővárosban már ilyeneket tesz!”*

Nem is tudja szó nélkül megállni s alaposan megmosdatja őket, azonban eleinte siket fülekre talál, majd megunván, lehurrogta:

*„Arra bizony kendnek uram semmi gondja,
 Leckéjét ám máshol, de ne nekünk mondja!”*

Zajtay uram csak elnémult e beszéd hallatára s nagy sóhajtva vonult vissza szobájába. Elég tapasztalat volt ez neki az napra, nagy búsan lefeküdt, és csibukszó mellett kesergett Pest városa romlott állapotjain.

E rendkívül jóízű és zamatos alexandrinokban megírt verszet címe: „A megholt Peleskei Nótárius feltámadása, lelkének vándorlása és újra visszaköltözése az Örök Életbe. Irtá Tatár Péter. Pest 1859.”

A Tatár Péter név, mint említettük, írói álneve dálnoki és mezőmadarasi Medve Imrének, ki 1818-ban született Nagyváradon. Itt végezte a jogot, majd Pesten és Pozsonyban jurátuskodik, élénk részt vesz az 1840-es évek kávéházi jurátus életében. 1848-ban az első magyar független minisztériumi tisztviselője, a szabadságharc leveretése után börtönbe kerül, majd kiszabadulva mint író keresi kenyerét. A kiegyezés után az új honvédelmi minisztériumban lesz irodatiszt. 1878-ban halt meg. Munkatársa volt pesti élet és napilapoknak (Pesti Hírlap, Pesti Napló, Magyar Sajtó). Tatár Péter néven derűs humorú írásai igen népszerűek s közkedveltek.

Mazsáry Béla dr.

KITŰNŐ és MEGBIZHATÓ

ZENEKAROKAT

felelősséggel csakis az Országos Magyar Zenész Szövetség Közvetítő Irodája útján (VII., Erzsébet-kr. 9-11. Newyork palota, telefon: 44-0-16) kaphat!

Hivatalos közvetítő: Augenfeld Jenő.

GASSNER, TERÉZ-KÖRÚT 19.
 Ajánl: modern kretonokat, butorszöveteket, kávéházi terraszokra: kókuszszőnyeget, modern kerti abroszokat, ponyvavásznakat

A kávéházak világitása

Valamely állam civilizációjának fokát gyakran szokták az egyénekenként elfogyasztott szappanfogyasztásból megítélni, sőt némely statisztikusok a kávé, teát, vagy cukrot veszik számításuk alapjául. A kávéfogyasztást vizsgálva Magyarországon fejenként fogyasztottak: 1926 és 1930 közötti időben évenkénti átlagban 410 gr-ot, 1932-ben 300 gr-ot és 1933-ban 260 gr-ot. A teafogyasztás 1926 és 1930 közötti átlaga: 41 gr. 1932-ben 27 gr és 1933-ban 23 gr. A cukorfogyasztás 1926 és 1930 közötti átlaga 11.29 kg, 1932-ben 9 kg és 1933-ban 9.5 kg.

Fenti adatokból azt kellene következtetnünk az említett statisztikusok szerint, hogy hazánk kultúrája hanyatlóban van. Ezt mégse merném állítani, bármilyen pesszimista módon akarjuk a következményeket levonni. Mindenesetre azonban ezen adatok a kávéipar szempontjából azt is mutatják, hogy a kávéházak látogatóinak száma csökkenő tendenciájú. Keresnünk kell tehát az okot, amely ezen nagymultú ipar jelenlegi helyzetében szerepet játszik. Elsősorban a kereseti lehetőségek csökkenése okozza a válságot. Mindazonáltal ha az 1934. év gazdasági adatait vizsgáljuk, határozottan gazdasági fölfelé ívelést tapasztalunk, amely föllendülésnek kihatását a kávéháztulajdonosoknak is meg kellett volna érezniök, főleg a kávé-, tea- és cukorfogyasztás emelkedésében. Hogy ez nem következett be, annak különböző oka lehet; egyrészt a kávéházak túl vannak terhelve adó- és közszolgáltatásokkal, másrészt azonban olyan okokat is látunk, amelyek kiküszöbölhetők lettek volna, ha a kávéháztulajdonosok több körültekintéssel vezeték üzleteiket. A kávéházak régiójében majd a legnagyobb tétel a világitásra és fűtésre fordított kiadás. A fűtésnél az utolsó években nagy javulás mutatkozik, mert a kávéháztulajdonosok nagyrésze meg tanulta a hazai szerek gazdaságos kihasználásának módját és üzemeikben be is vezették a magyar szerek használatát. A világitási kérdésekről általában azt tudják a kávéháztulajdonosok, hogy csak jól és modernül világitott kávéházban érzik jól magukat a vendégek. E célból bőséges fényről gondoskodnak, anélkül azonban, hogy igyekezzenek azt a legkevesebb költséggel elérni. Megpróbáljuk a kérdést a következőkben közelebbről megvilágitani.

A kávéházak jó világitása elsősorban izzólámpa, másodsorban pedig armatura kérdés. Az izzólámpák csak nyersanyagai a világitásnak, mert hiszen az elektromos áramnak fénné való átalakítására szolgálnak. Minél gazdaságosabban tudnak ennek a fel-

SPRINGUT HENRIK tojásnagykereskedő

Budapest, VI., Vasvári Pál u. 11. telefon: 21-7-54.

Számos budapesti kávéház, étterem és vendéglő szállítója

Gschwindt-féle

Apua vitae és egyéb likőr különleges-
ségek, főzelék és gyümölcs konzervek

adatnak megfelelni, annál kevesebb pénzért jut a kávéháztulajdonos több fényhez. Az izzólámpagyárak mindent elkövetnek olyan izzólámpák előállítására, amelyek kevés áramfogyasztás (watt) mellett a legtöbb fényáramot (lumen) bocsátják ki. Ebből a célból történt a duplaspirállal ellátott D-lámpák bevezetése is, amint azt az új izzólámpákon feltüntetett adatokból megállapíthatjuk. Amíg régebben egy 110 Volt 40 wattos lámpa 43 dekalumen fényáramot adott, addig az új duplaspirál dekalumenlámpa már 35 wattért 40 dekalument ad. Ha tehát az új lámpát alkalmazzuk, akkor 12,5%-kal kevesebb áramot fogyasztunk. Ezt a körülményt a legtöbb kávéháztulajdonos még nem vette figyelembe, mert nem gondol arra, hogy az izzólámpa beszerzési ára csupán elenyésző csekély része azon áramköltségeknek, amit az izzólámpa élettartama alatt elfogyasztott elektromos áramért fizetünk. Általában 4—10% között mozog az izzólámpa beszerzési költsége — összehasonlítva az elfogyasztott elektromos áram költségekkel. Ez azt jelenti, hogy tulajdonképpen még ajándékba sem szabadna elfogadnunk egy nem gazdaságos, rossz ökonomiával dolgozó izzólámpát, mert ha egy nem gazdaságos izzólámpa csak 5%-kal nagyobb áramfogyasztás mellett tud ugyanolyan fényt adni, mint egy jó minőségű, akkor 1000 órai égés alatt a többlet áramfogyasztásért már majdnem annyit fizetünk ki, mint amely összegért két gazdaságos izzólámpát vásárolhatunk, eltekintve attól, hogy az új lámpák segítségével világítási igényeinket sokkal gazdaságosabban tudjuk kielégíteni. Míg a régi watt-

Billiárdasztalokat jó árban veszünk Fried Zsigmond és Fia

Kávéházi és vendéglői berendezők.
Király-utca 44. Telefon: 29-1-34.

bélyegzésű lámpák esetében 15 és 100 watt között csak 6 lámpatypusunk állt rendelkezésünkre, addig a 150 dekalumenes lámpák bevezetésével már 7 típusunk van. Ilymódon a kávéházak megvilágítása alkalmával az előzetes számítások segítségével kiszámított lumenszükségletet pontosabban tudjuk kielégíteni. Tétélezzük fel például, hogy egy kávéházban 400 darab 25 wattos lámpára van szükségünk, amelyek 10.000 wattot, vagyis 10 KW-ot fogyasztanak. Ha takarékoskodni akarunk és több fényre nincsen szükségünk, ez esetben — miután egy rég 25 wattos lámpa 110 voltnál 23.5 dekalumen fénytelejesítményt adott, 400 darab pedig 9400 dekalument ad, — tehát a 400 darab 25 wattos lámpa helyettesíthető 100 darab 100 dekalumenes duplaspirál „D”-lámpával, 1 darab 100 dekalumenes lámpa azonban csak 72 wattot fogyaszt, tehát az új lámpákra való áttéréskor 7.2 KW áll szemben 10 KW-al, vagyis áramszámlánkban 25%-os megtakarítást érhetünk el. 1000 órai égés alatt 400 darab 25 wattos lámpa 60 filléres KHO egységár mellett 6000 P világítási költség számlát eredményezett volna, a dekalumen duplaspirál lámpákra való egyszeri áttérés már az esetben is 1500 P megtakarítást eredményez, ha feltételezzük, hogy a lámpáinkat átlagban csak napi 2—3 óráig tartjuk üzemben. Ezt az 1500 pengőt effektíve úgy takaríthatja meg a kávéháztulajdonos, hogy vendégeinek többlet nyújt, tehát feltétlen emeli üzleti forgalmát. Ha pedig ezen összeget be akarja fektetni világítási berendezésének modernizálására, úgy bizonyára akadna szerelő cég, amely a világítási áramfogyasztásban elérhető megtakarításoknak 2—3 esztendőre rá való engedélyezéséért magára vállalja a kávéház világítási berendezésének tökéletes átalakítását.

Olcsóbbá tesszük

világítását, mert az új duplaspirállámpa kevesebb áramért több fényt ad. A megtakarítás fontos típusoknál 20%-ig terjed. A megnövekedett fényt a lámpán Dekalumen-egységek jelzik.

TUNGSRAM D

DUPLASPIRÁLLÁMPA DEKALUMEN SOROZATBAN

HIVATALOS RÉSZ

MEGHÍVÓ

A Budapesti Kávésok Fényüzési és Forgalmi Adóközössége, f. é. március 8-án (pénteken) déli 1 órakor az ipartestület tanácstermében tartja meg

ALAKULÓ KÖZGYÜLESET,

melyre az adóközösség tagjait meghívja.

Budapest, 1935. március 1-én.

Dr. Havas Nándor s. k.,
főjegyző.

Mészáros Győző s. k.,
elnök.

H I R E K

Lapunk jelen száma, a bőséges közgyűlési anyag folytán némi késedelemmel jelenik meg, miért olvasóink szíves elnézését kérjük.

Adóközösségi közgyűlés. A m. kir. pénzügyminisztérium végzése beérkezett és az adóközösség alakuló közgyűlése f. é. március 8-án (péntek) déli 1 órakor fog az ipartestület tanácstermében megtartatni. Felhívjuk az adóközösség tagjait, hogy az alakuló közgyűlésen minél teljesebb számban vegyenek részt. Megjegyezzük, hogy amíg az új adóátalány megállapítását tartalmazó határozat nem kézbesítetik, a közösség tagjai március 10-én a múlt évi átalányokat tartoznak megfizetni.

Adomány. A Piatnik Nándor cég, mint minden évben, az idén is testületünk jóléti céljaira 200.— pengőt adományozott.

Március 24-én választják az új kamarai tagokat. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara tagjainak választását a kereskedelemügyi miniszter március 24-ére, vasárnapra, tűzte ki. A választás választási névjegyzékek alapján történik, csak az szavazhat és csak az választható, aki, vagy akinek cége a névjegyzékbe fel van véve. Ezért nagyon fontos, hogy minden iparos nézze meg, benne van-e a névjegyzékben. A névjegyzékek február 23-tól március 9-ig közzszemlére vannak téve minden kerületi előjáráságon és a kamara székházában is.

25 éves jubileum. Steiner József kartársunk a VIII., Népszínház ucca 28. sz. alatti Sorrento kávéház tulajdonosa, most töltötte be ipari működésének 25-ik évét. Steiner József kartársunkat, akinek a futballsport terén is ismert neve van, ez alkalomból baráti szeretettel üdvözljük.

A járda foglalkalási díjszabások megállapítása a közlekedési ügyosztályhoz tartozik. A polgármester rendeleti úton intézkedett arról, hogy a járda foglalkalási díjszabások megállapítását a jelenleg folyamatos kiszabási eljárás megállapítása után a közlekedési ügyosztály vegye át. Egy korábbi polgármesteri rendelet értelmében eddig a városgazdasági ügyosztály

Döry-pusztai csemegesajt

a legrégebben bevezetett márka.

hatáskörébe tartozott a járda foglalkalási díjszabások megállapítása.

Itt említjük meg, hogy elmúlt napokban még a városgazdasági bizottság foglalkozott a járda foglalkalási díjak megállapításával. A járda foglalkalási díjak az egyes forgalma és jelentősége szerint különböző kategóriákra oszlanak. A legrágább helyen idényenként és négyzetméterenként 7 pengő a bér. A legolcsóbb helyen 1 pengő. Az érdekeltek a díj leszállítását kérték, azonban a főváros pénzügyi helyzetére való hivatkozással elutasította a kérelmet.

A kártya eladási tilalmat tartalmazó plakátokat készítette az ipartestület, melynek célja, hogy a közönséget a fennálló eladási, ajándékozási tilalomra figyelmeztesse. E plakátok a testület irodájában darabonként 30 fillérért megszerezhetők.

Belügyminiszteri leirat a fővárosi közüzemekről. A magánipar és kereskedelem elviselhetetlen versenytársai, a fővárosi közüzemek újból aktualitást kaptak. Belügyminiszteri leirat érkezett a városházára, amely a Harmatviz üzemének bérbeadását írja elő. Elrendeli a városházi étkező polgári részének megszüntetését, mert az ellenkezik a vendéglősipar érdekeivel. Az állategészségügyi telepen fenntartott szappanfőző üzemben pedig a jövőben csak közönséges mosószappant szabad előállítani és azt csakis a Községi Élelmiszer-üzem útján szabad forgalomba hozni.

Sok a cukor Bécsben. Bécsi jelentés szerint a cukorgyártás nagy túltermelése komoly gondokat okoz az érdekelteknek. Tekintettel arra, hogy sem a kivitt, sem a belső fogyasztást lényegesen fejleszteni nem lehet, az érdekeltek azzal foglalkoznak, hogy a cukorgyárak kapacitását csökkentik, a bevetett cukorrépa-területek 10 százalékát pedig felszabadítják.

Adókönyvitések Franciaországban. A francia kormány a kis és középiparosok forgalmi adóját mérsékelte, de ebből kizárta az élelmezési iparokat. Ezek az iparok most tömörültek és 150,000 idetartozó iparos nevében akciót indítottak a szóban lévő kedvezmény kiterjesztése érdekében.

Majmok a kávéházban. A „Mi Lapunk” című lapban olvassuk: Az egyik pesti kávéháztulajdonos, akinek üzleti forgalma az átalakított és „dömping”-árakkal dolgozó kávéházak miatt rohamosan csökken, párisi kollegája után, újszerű attrakcióval akarja üzemét fellendíteni. A városligeti majomszínház primadonnáját és bonvivánját szerződteti. A majmok egy tükrös ketrechen lesznek — a hírek szerint — úgyhogy a kávéház minden részéből a vendégek jól láthassák őket. A kávéháztulajdonos állítólag ezt a francia ötletet Magyarország területére szabadalmaztatja, nehogy mások is hasonló attrakciót nyújthassanak. — Bármennyire érdekes ez a híradás, de ilyen attrakcióról egyelőre még tudomásunk nincsen.

Szabó Adorjánánál készült ruháik

minden nyelven beszélnek

Telefon: 43-3-70.

Erzsébet-körút 5. (Athenaeum ház)

Rózsahegyí Jenő

első áll. eng. sportiskola

Budapest Múzeum krt. 10.

Testedzés.

Torna.

Önvédelem.

Külön órák hölgyeknek és gyermekeknek már 4 éves kortól.

Sport.

Vivás.

Box.

Ipari és közigazgatási hírek

Üzletvezetőként alkalmaztatás több üzletben. A kereskedelemügyi miniszter 28,536—1933. K. M. sz. határozatában kimondotta, hogy egyidejűleg főüzletben és fiókülzetben vagy két fiókülzetben ugyanazon egyén üzletvezető nem lehet.

Asztaltársaságok pénzkezelése. Asztaltársaság alapszabályaiban kétséget kizárólag kimondandó, hogy a tagok által befizetett összegek az utánuk elért kamatokkal együtt, az év végén a tagok részére kifizetendők, vagy esetleg a közgyűlés határozatához képest jótékony célra fordítandók. Ennek kimondása nélkül ugyanis a tagok befizetési takarékbetétek volnának, már pedig takarékbetéteknek egy asztaltársaság részéről való elfogadása az 1920. évi XXXVII. tc. 13. §-ába ütköznék. (154,194—1931., 154,195—1931. K. M. számú rendelet.)

A cukrász is árusíthat puncsot és rumos teát. A Soproni Kereskedelmi és Iparkamara megállapítása szerint a cukrásziparosnak a fennálló joggyakorlat szerint üzletkörébe tartozik a tea és a puncs kiszolgáltatása. Ha a cukrász teát és puncsot szeszes italok (rum) hozzáadásával konyhájában (műhelyében) készíti el, vagyis teájához üzlethelyiségében nem külön szolgáltatja ki a rumot, italmérésjogi szempontból kifogás alá nem esik. Amennyiben azonban üzlethelyiségében akár csak tartozékként is szeszesített (rumot) kíván kiszolgáltatni, az italmérési jövedékről szóló 1921. évi IV. tc. végrehajtása tárgyában kiadott 101,010—1921. P. M. számú rendelet 7. §-a 3. pontja értelmében szesz és abból készült közönséges pálinka kizárásával egyéb égetett szeszes italoknak álló és ülővendégeknek poharazására az illetékes pénzügyi hatóságoktól kimérési engedélyt tartozik váltani, ellenkező esetben jövedéki kihágásért felelősségre vonható.

A beszálló vendéget zárórán túl is ki lehet szolgáltatni. Még egy 1889-ből származó kereskedelemügyi miniszteri rendelet kimondja, hogy a fogadó- és vendéglőüzletekről alkotandó szabályrendeletekben intézkedni kell aziránt, hogy a fogadókhban háló vendégek a zárórán túl befogadandók. Ennek a rendelkezésnek megfelelően a vármegyéknek a fogadó-, vendéglő-

STUDIUM

dákó és
írókréta

Gyártja:

Budapesti Krétagyár rt.

Kapható:

Budapesti Kávésok Áruforgalmi rt.

és kávéházi iparokról alkotott szabályrendeletei rendszerint tartalmazznak olyan rendelkezéseket, hogy a zárórán túl érkező idegenek kiszolgálhatók. Sopron vármegyének a szóbanforgó iparokról alkotott szabályrendelete ilyen rendelkezést nem tartalmaz, mint-hogy azonban a gyakorlat már évtizedek óta ilyen irányban fejlődött, nem lehet kifogás tárgyává tenni — mondja a Soproni Kereskedelmi és Iparkamara szakvéleménye — szabályrendeleti intézkedés hiányában sem, hogy a záróra után érkező szállóvendéget, akár a szálló vendéglőjében, akár a szálló szobájában étellekkel és italneműekkel ellássák. Természetesen nem szállóvendégekre ez a rendelkezés nem vonatkozik, s őket a zárórán túl kiszolgálni tilos.

Az 1910/1920. M. E. számú rendelet 23. §-a nem tartalmaz korlátozó rendelkezéseket abban a vonatkozásban, hogy az alkalmazott szolgálati viszony megszüntetésekor, az őt megillető jogokról szabadon ne rendelkezessék, azokról joghatállyal le ne mondhasson. (K. II. 5510—1933. Totth. M. Törvénykezés).

Még ha kényszerhelyzetben cselekedett volna is a felperes, a kényszer megszűnte után nyomban tartozott volna az igényét érvényesíteni, nem pedig a megtámadott okirat kiállítását követően csak 8½ év leteltével lépni fel kártérítési követeléssel az alperes ellen. (K. II. 3578—1932., 1933. XII. 18. Totth. Magy. Törvénykezés).

Zwack-likörgyár elsőrangú gin-t, whisky-t, vermüthot, cocktailt és tokaji borból főzött konyakot hoz forgalomba, amelyet bármely külföldi hasonló itallal egyenértékűnek ajánl a kartársak szíves figyelmébe. Fenti öt cikk sok külföldi márkánál még jobb is. Mixeléshez páratlanok.

„Hattyú” Gőzmosó és fehérneműkölesző vállalat (Budapest, VII., Klauzál ucca 8.) a legmodernebbül újonnan berendezett üzemével, mindenben a legkedvezőbb feltételek mellett áll kartársaink rendelkezésére.

Ha napellenzőt, sátor-szerkezetet akarnak megrendelni kartársaink, úgy forduljanak bizalommal a kávéskók sok évtizedes szállítóhához: *Paschka és Társa V., Mária Valéria-utca 10.* — Tel.: 82-0-41.

Kristály ásványos forrásvíz. csak Szent Lukács védjeggyel eredeti.

HOLLENZER művészi fényképész

Bpest, I., Horthy Miklós-ut 1. (Cellért szálló mellett)
Alapítató 1899. Telefon: 58-6-61.

A cég többszörösen kitüntetve, 1925-ben legfelsőbb
elismerésben részesült.

Előkelő és művészi felvételek a műteremben vagy
otthonában reggel 9-től este 8-ig, vasár- és ünnepnapon
is. Esküvőkre és ünnepélyekre kívánatra házhoz me-
gyünk. Bérlet fényképek legolcsóbb áron készülnek.
A lapra hivatkozók 10% kedvezményben részesülnek.

Minden hölgynek egyéni
frizurát kreál, hajfestésben
a legtökéletesebbet adja

ECKERT

VIII., Muzem-
körút 10.
Telefon: 34-5-29.

Ifj. Grünwald Mór

Ferenc József-rakpart 8.

Telefon: 84-3-39. — Üveg és porcellán.

BORPALOTA RT.

Budapest, VI., Király ucca 26. sz.

Telefonok: 14-0-44 és 18-4-64.

Ajánlja kiváló minőségű márkás fajborait
palackozva és hordótételben.

Az
eredeti

SIDOL

fém-,
ablak-
és

márványtisztításra a legalkalmasabb!

Götzl Lipót „SIDOL” vegyitermékek gyára R. T.
Telefon: 96-6-86 és 96-8-27.

Alapítva: 1910. **Aczél Éde** Alapítva: 1910.

Precíziós műszerész-mester. Gépkonstrukciók, találmányok
tevezése és kidolgozása, tömegcikkek gyártása, elektromos
gépek szakszerű készítése és javítása.

Telefonhívó: 45-1-52. ♦♦ Ellenszámlára is dolgozom
Budapest, VII., Klauzál-tér 13. — Dob-ucca 45.

Celluloid ajtóvédő megvéd kopástól,
piszoktól. Minden színben és formában készül **Higiénia**
Celluloid Ipar. Hold ucca 5. Tel: 15-9-16. Szükségleténél
minden celluloid gyártmányra kérjen ajánlatot.

Portál és üzletberendezések

modern, színes, kombinált
butort művészi tervek szerint
jutányos áron készít

BERKY műasztalos, VI., Csángó u. 14.

Írógépet irodájába, üzletébe, otthonába
legolcsóbban **Edes** és **Decsynél**
vehet. Alkatrészek, kellékek, karbantartás, javítás,
legolcsóbban. Akácfa ucca 13. Telefon: 44-2-24.

Ha fájós lábait gyógyítani akarja és
elegáns cipőben akar
járni, akkor cipőit **NAGY S.** modern ortopéd-
cipésznél készíttesse: **Muzem körút 11.** Gróf
Károlyi u. old. Telefonhívó 86-1-66.

Abbáziában

meleg tengeri gyógyfürdők a

„RESIDENZ”

penzióban mind a négy emeleten kaphatók. Idősebb
uraknak és hölgyeknek, szívbetegségeknél, asztmásoknak
és elmeszesedésből eredő betegségeknél nagyon fontos,
hogy a Residenz nem fekszik magaslaton. Óriási előnye
még, hogy az összes előírt diéták pontosan betarthatók.
Kitűnő konyha. A Residenzben minden kényelem és az
összes modern komfort megtalálható, folyó meleg és
hideg víz a szobákban. Lift, központi vízfűtés, 22 fokos
meleg, tengerre néző napos, loggiás és erkélyes szobák
kényelmes ágyakkal. A Residenz egészen a tengerparton
fekszik és nem a tengerparttal szemben. **Első kategória.**
Februári feltűnő olcsó penzióárak. Lira felesleges. Bö-
vebb információt nyújt Erényi Béla gyógyszerész szemé-
lyesen reggel fél 9-től este fél 7-ig (Diana-patika, Károly
király út 5.). Minden levélre válaszolunk és prospektust
küldünk. Telefon: 31-6-19.

Felelős kiadó: Gyenes Dénes.

Nyomta: Róna Ferenc nyomdai műintézete,
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 5.